

Utvecklingsstöd

Ärendenummer: #121109 | Inskickat av: MADELEINE SCHANTZ (signerad) | 2023-02-08 13:26

✓1. Sökande

Kontaktperson för projektet

För- och efternamn

MADELEINE SCHANTZ

Telefon

0704248463

E-postadress

madeleine.schantz@forfattarcentrum.se

Notifieringar

E-post

Ansöker du som enskild firma eller för en organisation?

Du kan inte ansöka som privatperson

Organisation

Organisation**Organisationens namn**

Författarcentrum Riks

Organisationsnummer

802008-2429

Postadress

Drottninggatan 88 B

Postnummer och ort

111 36 Stockholm

Telefon

0704248463

E-post

madeleine.schantz@forfattarcentrum.se

Webbplats

<https://forfattarcentrum.se>

Projektets namn

Hela landet läser

Projektperiod**Datum från**

2023-06-01

Datum till

2024-11-30

✓2. Utvecklingsområde

Ange vilken form av utvecklingsarbete du huvudsakligen söker stöd för:

Metodutveckling

Kulturområde

Välj inom vilket område som projektet huvudsakligen ingår.

Områdena beskrivs i Hallands kulturstrategi och kulturplan 2021-2024

Litteratur

✓3. Projektide

Projektidé

Vad har du/ni tänkt att göra inom projektet? Skriv en kort beskrivning (max 3000 tecken)

Hela landet läser är ett nationellt projekt med läsfrämjande inom vården i fokus från norr till söder. Vi har sökt större finansiering för det rikstäckande projektet, men söker nu även regionala /kommunala stöd för att etablera och sprida projektet i större skala. Detta regionala projektbidrag vi söker från Halland kommer givetvis bara att användas inom just denna region. Projektet Hela landet läser består av Shared reading, högläsning och traditionella författarbesök för äldre samt lekfull läsning för barn och unga. Shared reading är en metod med certifierad läsledare som läser högt för en grupp och kontinuerligt ställer frågor. Om vi erhåller större nationellt stöd för projektet kommer vi även utbilda författare till läsledare och påbörja arbetet med ett längre samarbete mellan författare och vård. Detta regionala stöd kommer vara ett bra sätt att påbörja arbetet lokalt. Med projektet vill vi utveckla och öka arbetet med litteratur i vården efter pandemins nedskärningar för att omsätta dagens forskning till handling. Efter pandemin drogs både initiativ och medel till sjukhusbibliotek ned. Dessutom sjunker läsning bland barn och unga i Sverige, trots att intresset för berättande ökar. Detta vill vi ändra på och bygga upp igen. Genom att återinföra samt öka satsning på litteratur i vården kan både Sveriges patienter och författare få ta del av litteraturens läkande kraft. Metoderna vi vill utveckla är därmed Shared Reading och Läsklubb, som är beprövade metoder som ännu inte nått ut i större skala i Sverige. Detta stöd skulle göra det möjligt att utveckla författarbesök i regionen med forskning i ryggen, med läsande och skrivande i fokus för unga och gamla patienter.

✓4. Syfte och mål

Syfte

Varför är det viktigt att genomföra projektet?

Under vår förstudie stod det klart att kultur inom vården är under nedmontering. Pandemins stora slag mot sjukvården, med kraftiga restriktioner och knappa resurser, la om prioritering och rörlighet för verksamheter. Detta ledde till att sjukhusbibliotekens rutiner för litterära verksamheter delvis ruckades på, men också att många enheter behövde stänga eller strypas ekonomiskt. Många sjukhusbibliotek var redan nedprioriterade före pandemin, och idag faller lätt aktiviteter mellan stolarna. Sedan 1970-talet har antalet sjukhusbibliotek minskat, under 1990-talet var det som mest neddragningar. Mellan åren 1990 till 1996 minskade de allmänna sjukhusbiblioteken från 237 till 168. Idag finns det 85 sjukhusbibliotek.

Arbetet med litteratur i vården har därmed kommit av sig, trots att Det finns forskning från både Lunds universitet och Sahlgrenska som visar på litteraturens goda effekter inom densamma. Forskningen visar även på utvecklingspotential, och med vårt projekt vill vi öka litteraturens inflytande i vården. I vårt samarbete kan vi få ny kunskap från forskningen, men också blir ett verktyg för nya forskningsresultat att nå ut till vården genom våra författare.

Tack vare vår förstudie har vi fått bekräftat att författarbesök i vården kan bli ett bra sätt för att få in litteraturen på avdelningarna. På så sätt kan vi översätta forskning till handling och berika vården med litteratur. Litteraturens syfte i sig är att berätta om mänskliga erfarenheter och knyta samman människor, vi vill minska barns känsla för rädsla och äldres upplevelse av ensamhet. Vi vill också att fler författare ska få arbeta professionellt med sina verk, då det finns stöd som visar att dessa gör skillnad.

Mål

Vad vill du/ni uppnå med arbetet?

Vi ansöker om medel för att boka 15 författarbesök till olika vårdavdelningar och sjukhusbibliotek. Vi vill:

- Initiera författarbesök inom vården i stor och nationell skala för att skapa viktiga möten mellan patienter och författare.
- Vi vill samarbeta med forskning i Sverige som just nu undersöker på vilket sätt litteratur läker, berikar, stimulerar och skapar möten mellan patienter i Sverige.
- Skapa arbetstillfällen för Sveriges författare och skapa långsiktiga relationer där litteratur får spridas i samhället och nå en större publik.
- Att litteratur når barn och unga och blir en viktig del i deras vård och rehabilitering.
- Att litteratur når äldre och skapar tillfällen för möten över generationer och kulturer.
- Utveckla och bidra till arbetet med litteratur i vården samt förena initiativ och projekt i Sverige.
- Författarbesökens syfte i sig är att skapa möten, lugn, trygghet men inte minst underhållning, verklighetsflykt och inspiration till eget skapande.

✓5. Målgrupp

Målgrupp

Vilka är projektets målgrupp?

Våra målgrupper är barn, unga och äldre som på något sätt är i behov av vård. Till barn räknar vi 0-11 år, unga 12-20 år och äldre 65 år+.

✓6. Relevans för Region Halland

Relevans för Region Halland

Varför är projektet viktigt för de som bor i eller besöker Halland?

Vi har sett att region Halland redan arbetar med Kultur Och Hälsa samt med litteratur inom området. Det verkar finnas ett intresse av att läsa och skriva för att må bra och vi ser därmed utvecklingspotential och ett sätt att bidra till regionen. När vi läser på regionens hemsida om initiativ för Kultur och Hälsa har vi i vårt projekt delvis utgått från samma rapport (WHO Health Evidence Network (HEN)) och vi delar därmed syn på kulturens möjligheter inom vården. Vi vill givetvis inte ersätta dom initiativ som finns, utan snarare bidra till mer litteratur inom vården och få möjlighet att utveckla detta.

Ange i vilka kommuner som projektet är tänkt att genomföras.

Ange om det finns andra platser där projektet kommer att genomföras eller presenteras.

Laholms kommun
Halmstads kommun
Hylte kommun
Falkenbergs kommun
Varbergs kommun
Kungsbacka kommun

✓7. Information och marknadsföring

Information och marknadsföring

Hur kommer du/ni att arbeta med information och marknadsföring?

Vi kommer beroende på nationell budget arbeta med sociala medier (Tiktok och Facebook) samt trycksaker på sjukhus och på bokmässan. Vidare kommer vi arbeta med föreläsningar och utskick till våra 1800 medlemmar i Sverige.

✓8. Samarbetspartner

Samarbetspartner

Vilka personer har bekräftat att de vill vara delaktiga i arbetet med projektet?

Vi har idag ännu inte knutit kontakt och inlett samarbete med aktörer, vårdavdelningar och sjukhusbibliotek inom regionen men har under tidigare arbete med andra regioner mötts av stor entusiasm. Vid erhållen budget kommer vi avsätta tid för att skapa kontakter och erbjuda författarbesök till olika aktörer inom vård inom regionen.

Vilka organisationer har bekräftat att de vill vara delaktiga i projektet?

Vi erhöll våren 2022 ett projektstöd från Kulturrådet. Vi har sökt större finansiering från Postkodstiftelsen och Allmänna arvsfonden. Vi har även sökt fler regionala/kommunala bidrag likt detta. Vi samarbetar idag med: Lunds universitet, Drottning Silvias Barnsjukhus, Alva Kulturhus i Umeå, Sjukhusbiblioteket Malmö/Lund samt BUP.

✓9. Projektorganisation

Projektorganisation

Ange vilka som är nyckelpersoner i arbetet med projektet, för- och efternamn samt ansvarsområde. CV ska bifogas för nyckelpersoner. Filer bifogar du i steg 12 - Bilagor.

Författarcentrum är en ideell organisation som arbetat med att förmedla författarbesök i Sverige sedan 1967. Föreningen består av en riksorganisation och fyra regioner, Norr, Syd, Öst och Väst, som självständigt driver den rikstäckande författarförmedlingen och också arrangerar många läsfrämjande projekt. Årligen bokar vi ca 2 500 författarbesök runt om i landet. Vårt projekt Hela landet läser drivs av Författarcentrum Riks och involverar samtliga regioner. Madeleine Schantz, som är projektledare, har arbetat på Författarcentrum i snart två år, och har bokat många författarbesök till gymnasieskolor på olika platser i Sverige inom det rikstäckande projektet Jag skriver i dina ord. Detta projekt riktar sig särskilt till unga, och projektledarens roll är att hitta entusiasmerande författare till rätt gymnasieklass, samt skapa läs och skrivglädje för målgruppen. Som projektledare är man även ansvarig för att söka finansiering, och hitta nya vägar för projektets framtid.

Författarcentrum har med andra ord stor erfarenhet av att driva projekt och förmedla författarbesök med ett stort kontaktnät såväl bland våra 1 800 yrkesverksamma författarmedlemmar som bland uppdragsgivare. Hela landet läser är ett projekt som syftar till att täcka de vita fläckar i landet dit litteraturen sällan når. Vårdsektorn är hittills ett ganska oprövat område för författarbesök, men under sin förstudie under hösten 2022 har Madeleine Schantz knutit många värdefulla kontakter bland vårdgivare i hela landet och med de lärosäten som bedriver forskning om litteratur i vården. Projektet har mötts av stor entusiasm och vi är övertygade om att det går att genomföra på ett bra sätt och kan bli värdefullt såväl för patientgrupper som för den forskning som bedrivs inom fältet.

✓10. Tidplan

Tidplan

När och var är det tänkt att de viktigaste händelserna ska äga rum?

Projektet inleds med ett mindre pilotprojekt maj 2023. Därefter sätts fullskaligt och nationellt projekt i juni som sträcker sig fram till hösten 2024. Vi kommer under projektets gång utbilda läsledare, boka in författarbesök och föreläsningar och Shared reading och metoden Läsklubb för författare runt om i Sverige. Tidsplanen för region Halland går in under det större projektet.

✓11. Utvärdering och spridning

Utvärdering och spridning

Hur ska du/ni utvärdera projektet?

Vi använder oss av en utvärderingsmall framtagen av Projektledarutbildningen på Stockholms universitet som riktar sig specifikt till kulturprojekt och liknande projekt som dessa. Vi kommer att fråga alla våra referenser hur dom upplevt samarbetet och erbjuda dom en möjlighet att delta i utvärderingen.

Hur planerar du/ni att ta tillvara och sprida resultatet och erfarenheterna?

Efter utvärderingen börjar det stora arbetet med att ta tillvara på den värdefulla informationen som inkommit och skrida till handling. Utvärderingen är på ett sätt ett avslut på projektet, men lika stor del en början eftersom den avgör hur framtida åtgärder ska gå till. Vi kommer därmed ta med svaren till framtida projektledning och låta detta vara med och forma denna.

✓12. Ekonomi

Kostnader

Fyll i de kostnader som du beräknar att ha för respektive år. Ange 0 i de rutor som inte är aktuella.

Använd kommentarsfältet för att förtydliga vad kostnaden gäller.

	Kommentar	2023	2024	Total
Arvode, köp av tjänster mot faktura	Författarbesök	70310	70310	140620
Teknik				0
Resor/Transport		7000	7000	14000
Administration	Lön Projektledning	68996	68996	137992
Marknadsföring	Sociala medier	5500	5500	11000
Lokaler				0
Lön som arbetsgivare (inkl. sociala avgifter)				0
Övriga kostnader	Utbildning Shared reading	33500	33500	67000
Övriga kostnader				0
Summering		185306	185306	

Intäkter

Ange intäkter för projektet. Välj i rullisten och lägg till så många rader som du behöver.

Använd kommentarsfältet för att förtydliga vad intäkten gäller.

För bidrag ska du ange från vem bidraget är sökt och om det är beviljat eller endast sökt.

Intäkter	Kommentar	2023	2024	Total
Ansökt belopp från Region Halland		165306	165306	330612
Egna insatser	Lön Projektledning	20000	20000	40000
Summering		185306	185306	370612

Visa summering

Observera att inlämnad budget ska vara i balans. Det innebär att summan av intäkter och utgifter ska vara 0 (noll).

Summa 2023	Summa 2024
0	0

Kommentarer till budget

Vi väntar på besked från större bidragsgivare med svar under våren. Vid erhållen större budget kommer vi ha större medel som även kommer kunna bidra till projektet i region Halland.

Har projektet fått stöd från Region Halland tidigare

Nej

✓13. Bilagor

Bifoga bilagor till din ansökan.

Obligatoriska bilagor:

- CV för nyckelpersoner

Frivilliga bilagor:

- Om du har en separat projektbeskrivning som tagits fram för projektet så kan du bifoga den.

 Hela landet läser förstudie komplett dokument.pdf (238 KB)

 Madeleine Schantz CV .pdf (8,21 MB)

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

✓14. Försäkran

Du måste kunna försäkra följande för att kunna skicka in ansökan:

Jag har rätt att företräda sökanden och intygar att uppgifterna i ansökan är korrekta.

Jag intygar att den sökande inte har skulder till Kronofogdemyndigheten för svenska skatter och avgifter eller är i likvidation eller konkurs.

Signering

Följande parter har signerat detta ärende.

Namn: MADELEINE SCHANTZ

Person ID: 199304078463

Datum: 2023-02-08 13:26

Signerad checksumma: 1C2291C0BF13F1418940FCEDEC023FCBDEAE6590

Hela landet läser – Litteratur i vården

FÖRSTUDIE

Författarcentrum Riks

BAKGRUND

Författarcentrum tilldelades av Kulturrådet projektbidrag för särskilda insatser gällande bland annat arbetsförmedlande insatser till följd av coronapandemin. Vårt projekt är därmed sprunget ur Kulturrådets kartläggning av upphovspersoners brist på arbete på grund av pandemin, och Författarcentrums ansökan om medel för att skapa arbetstillfällen för författare i hela Sverige. Projektet kommer att ha nationell spridning med fokus på författarbesök inom vården från norr till söder.

Idéer tar form

Projektet var först tänkt att vara en mer allmän nationell författardag. Idén om litteratur i vården kom upp och testades mot både artiklar och genom att ringa runt till berörda inom fältet. Det stod snabbt klart att vi ligger rätt i tiden. Mer om detta i nästa avsnitt om nulägesanalys.

Vår grundtanke är att hitta arbetsområden, verksamheter, teman och organisationer som med goda förutsättningar kan ta in litteratur och författarbesök. Att kartlägga vita fläckar där litteratur och framför allt författarbesök har stor potential att göra nytta och bli en kontinuerlig del av verksamheten stannar inte vid litteratur i vården. Genom att göra litteraturen angelägen och aktuell för fler målgrupper är förhoppningen att författaren ska få större arbetsmarknad. Vi tror att det finns fler områden att upptäcka och utforska. Några exempel är: fängelser, idrottsföreningar och fritidsgårdar. Vi ser också att en viktig del av projektet är den nationella aspekten, där erfarenhet av läs- och skrivfrämjande både inom och utanför Författarcentrum kan delas och utvecklas.

En målgrupp som enligt nya mätningar läser allt mindre och har mindre intresse för litteratur och böcker är unga 12–22 år. Däremot är många inom denna målgrupp intresserad av sport, musik och sociala medier. Förslag på framtida projekt skulle kunna bli **Litteratur och musik**, samt **Litteratur och idrott**. Inom musik finns potential för samarbeten med artister, musikskolor och festivaler. Med Nobelpris i litteratur till Bob Dylan 2017 i åtanke finns det potential att uppmärksamma lyriken och vilka böcker och texter som inspirerat dagens artister. Inom idrotten finns det potential för föreläsningar, bokcirklar och inslag på läger. Litteraturen kan här bli ett bra sätt för att stärka gemenskapen i laget, peppas med starka berättelser och få välbehövad återhämtning från träning.

Idéerna är många för projektets framtid, men för att återgå till årets projekt så inleder vi detta förhoppningsvis årligt återkommande projekt med tema **Litteratur i vården**.

NULÄGESANALYS

I föreliggande avsnitt redogörs för hur vi kommit fram till projektets målgrupp, innehåll och utmaningar samt potential för utveckling.

Målgrupp: Barn, unga och äldre

I en färsk undersökning från Statens medieråd rapporteras att läsande och intresset för läsning sjunker i alla åldrar, men särskilt för barn och unga. Samtidigt uppger många att dom borde läsa mer.¹

I genomsnitt under 2018 och 2019 hade, enligt SCB (2021), 34 procent av befolkningen som är 16 år och äldre inte läst böcker alls det senaste året. Vuxnas läsande speglas i ungas läsande. Lärarstiftelsens studie Ett läsvänligt land från 2020, som bland annat bygger på siffror från OECD och PISA, visar att läslusten har minskat kraftigt i Sverige. Över hälften av de svenska 15-åringarna svarade 2018 att de bara läser ifall de måste. Vår förhoppning med projektet är att öka litteraturens angelägenhet och tillgänglighet på fler platser för att skapa entusiasmerande bryggor till litteraturen. Vi vet med vår erfarenhet att den som inte är intresserad av litteratur, men som tack vare inspiration finner ett syfte med den, nyfiket vill ta sig an läsning. Det gäller alltså att läsningen blir angelägen, personlig och intressant.

För vår äldre målgrupp är vi inspirerade av Författarcentrum Östs arbete med inledningsvis Kulturturnén i samarbete med Kulturförvaltningen Stockholm. Inom projektet förmedlade FC Öst 22 författarbesök till äldre- och demensboenden inom region Stockholm – både svensktalande och boenden där man talar persiska, arabiska och spanska. Det var ett lyckat och uppskattat samarbete både för författarna och vårdtagarna. Efter lyckat resultat sjösätter FC Öst i tidig vår *Litterär friskvård i vården*, ett projekt som förmedlar författarbesök med högläsning till äldre.

Läsning, högläsning och hälsa

Inledningsvis undersöktes artiklar och forskning om huruvida litteratur i vården är den god idé och varför. WHO's Evidence Report Art Health från 2019 med undertitel "What is the evidence on the role of the arts in improving health and well-being?" sammanfattar forskningsresultat som visar att konst och kultur i vården fungerar; på vilket sätt samt inom vilket område. I rapporten finns en sammanfattning av studier som visar att bland annat "Storytelling" och Shared reading

¹ <https://www.statensmedierad.se/aktuellt/nyheter/2021/minskat-lasande-i-nastan-alla-aldrar>

kan ha positiv effekt på både barn och äldre. Det står även att lekterapi i vissa fall kan ersätta lugnande läkemedel. Vidare följer en rad exempel på att läsning kan bidra till ökad kommunikation, ökat välbefinnande och motverka psykisk ohälsa.²

Introduktion till Shared reading

Shared Reading är en läsecirkelmodell utvecklad av lärare och forskare vid University of Liverpool. Organisationen The Reader står varje vecka bakom möten i över 500 grupper runt om i Storbritannien. Grupperna består av åtta till tolv personer som träffas tillsammans med en specialutbildad ledare för att under ungefär en och en halv timme läsa och diskutera kortare texter, vanligtvis en novell och en dikt, vars olika litterära uttryck får spela mot varandra. Många grupper finns på ställen som äldreboenden, sjukhus och fängelser och engagerar framgångsrikt människor utan tidigare läsvana.³

Vidare finns ny forskning om Shared reading som visar på goda resultat och ökat intresse att få in Shared reding i vården. Forskningssatsningen är ett samarbete med region Skåne och Lunds universitet.⁴ ”Metoden är både läs-, litteratur- och hälsofrämjande och används i många olika sammanhang och för flera olika målgrupper. Konceptet välkomnar både vana och ovana läsare, men passar särskilt bra för att väcka läslust, öka språkutveckling och ge personer, som av olika anledningar har svårt att läsa själva, en läsoplevelse.”⁵

I Göteborg satsar nu stadens bibliotek och kulturhus på att stärka arbetet med att möta unga vuxna i psykisk ohälsa med hjälp av läsning. Biblioterapi är en viktig del i det arbetet. Inom ramen för ett pilotprojekt som startar i början av februari 2023 och pågår hela våren kommer alla anställda att få möjlighet att fördjupa sig i ämnet.⁶

Trots goda forskningsresultat och ett begynnande arbete med Shared reading i Sverige berättar många engagerade att det finns större potential för metoden än så. Det saknas delvis certifierade och utbildade läs-ledare och ett sätt för att dessa ska få betalt för sitt arbete. Vår tanke är att utbilda våra författare till läs-ledare. Delvis för att sprida metoden, men också för att utöka författarens arbetsuppgifter och där med arbetsmarknad.

² WHO, Health Evidence Network synthesis report 67 *What is the evidence on the role of the arts in improving health and well-being?* 2019.

³ <https://litteraturbanken.se/bibliotekariesidor/shared-reading/>

⁴ https://utveckling.skane.se/siteassets/publikationer_dokument/om_shared_reading_formgiven.pdf

⁵ <https://utveckling.skane.se/publikationer/rapporter-analyser-och-prognoser/shared-reading-delad-lasning-gemensam-lasning/>

⁶ <https://www.dn.se/insidan/de-provar-bockernas-lakande-kraft-med-biblioterapi/>

Fördjupade samtal med berörda på fältet

Det går att läsa sig till fakta och vara boksmart i ett projekt som rör litteratur, vård och dessa gemensamt. Vi ville däremot komma ut på avdelningarna och prata med ansvariga inom området för att bilda oss en så uppriktig bild som möjligt om det finns något behov av projektet samt på vilket sätt.

Studiebesök på Astrid Lindgrens barnbibliotek med möte.

Deltagare: Bibliotekarier från lekterapin, Karolinska sjukhusbiblioteket och Södersjukhuset. Personalen berättar lite om vad som finns och fungerar nu. Vidare beskrivs svårigheter att planera in Författarbesök på sjukhuset med patienter eftersom vården är flytande och patienter kommer och går. Däremot finns det fler målgrupper på Karolinska som skulle uppskatta författarbesök, som anhöriga, syskon, personal och mer specifika grupper inom patientföreningarna. Det går också att samarbeta med sjukhuskyrkan för att specificera och nisch besöken ytterligare för att fånga in målgrupperna. Vi bestämmer att med en satt budget och tänkta resurser kommer vi ha mer utrymme för planering av projektet och hur vi kan nå målgrupperna på bästa sätt.

Studiebesök på Drottning Silvias barnsjukhus och lekterapin.

Deltagare: Bibliotekarie och initiativtagare till Läsklubb, Karin Graube. Hon visar runt på avdelningen och visar dom olika rummen och möjligheter för olika aktiviteter som finns. Det finns ett pysselrum, ett vitt rum med speglar för att vila eller stimulera sinnen, vattenlek, ett rum med möjlighet till teater och mer. Vi pratar om att författarbesöken skulle kunna kombinera olika teman med lek och interaktiva element. En författare som skrivit en barnbok om, eller som utspelar sig i, rymden, vatten, skogen, eller i polar-världen, kan hitta en liknande miljö på sjukhuset. Eller, bygga upp ett tema kring bokens tematik.

Under förstudien har utbudet för litteratur i vården även undersökts genom telefonsamtal till olika sjukhusbibliotekarier för att ställa frågor som:

- Vad finns det för aktiviteter idag?
- Är verksamheten välbesökt? Finns det utrymme för mer aktiviteter?
- Skulle författarbesök vara intressant för er?
- Har ni råd med författarbesök?
- Skulle vi kunna bidra på något sätt?

Även efter telefonsamtal stod det klart att pandemin gjorde att arbetet för kultur och hälsa kom av sig på grund av givna restriktioner och nedskärningar. Prioriteringar lades om och tidigare arbete med litteratur i vården lades på is. Det visade sig att vi på många sätt ligger helt rätt i tiden, eftersom planering för litteratur i vården på många håll precis startat igen.

Aktiviteter som finns idag

Projekt för Shared reading med fokus på unga i Göteborg

Under 2022 startade ett projekt inom Göteborgs stadsbibliotek för Shared reading för arbetet mot psykisk ohälsa.⁷

Ronder med bokvagn

Bibliotekarier går rundor på avdelningar (där det inte är restriktioner) och presenterar böcker.

Ring så kommer vi

Patienter får ringa ner till biblioteket på sjukhuset och låna/beställa upp en bok till rummet.

Lekterapi

Inom lekterapi arbetar personal med både skapande, läsning, lek och sinnesstimulerande och lugnande aktiviteter.

Shared Reading

På några sjukhusbibliotek finns arbete med Shared reading, bland annat i Malmö/Lund. Där är sjukhusbibliotekarien utbildad läseledare.

Dessa aktiviteter menar många inom fältet idag fungerar bra och är i rullning. Däremot finns det möjlighet att både utöka och utveckla dessa aktiviteter efter pandemin. Vi vill givetvis inte konkurrera med eller ersätta den redan fungerande verksamheten, utan snarare bidra med läsfrämjande och inspirerande insatser. Vi tror att författarbesöken kan locka publik som ännu inte upptäckt litteraturen eller fått en introduktion på annat håll. Ett delmål för oss är också att bli en stor knytpunkt för olika litteraturengagemang inom vården. Vi ser redan nu att våra olika verksamheters erfarenhet och aktiviteter kan inspirera varandra.

⁷ <https://www.mynewsdesk.com/se/goteborgs-bibliotek-kulturhus/pressreleases/satsning-paa-litteratur-som-laekande-kraft-foer-unga-med-psykisk-ohaelsa-3158497>

FÖRFATTARCENTRUMS ROLL

Författarcentrum driver läs- och skrivfrämjande projekt och författarförmedlande insatser i hela Sverige. Författarcentrums fyra regioner är självständiga organisationer med FC Riks som nationellt paraply. Hela landet läser knyter samman vår verksamhet till ett rikstäckande projekt där vi får möjlighet att utveckla vår kompetens och bredda författares arbetsmarknad. Syftet med projektet är att sprida litteratur inom vården i samklang med den forskning som redan bedrivs inom kultur och hälsa. Madeleine Schantz är projektledare med huvudansvar för projektets aktiviteter, planering, samarbetsbygge och finansiering. Författarcentrums olika regioner kommer därmed inte bära ansvar för projektet, utan kan dra nytta av det för att ge mer uppdrag till sina medlemmar, och knyta nya kontakter för (förhoppningsvis) långsiktiga samarbeten.

UTMANINGAR

Tid, resurser och prioriteringar

Precis som bibliotekarier på Karolinska meddelade om finns det idag inte mycket tid för sjukhuspersonal att prioritera mer initiativ och utomstående aktörer. Många som arbetar på avdelningarna har inte tid eller möjlighet att ta in författarbesök, trots att dom vill. För att vårt projekt ska kunna ses som genomförbart måste vi därför ingå i en redan fungerande verksamhet som arbetar med litteratur, och snarare berika denna än att starta om från början på en avdelning som inte idag arbetar med litteratur. Detta för att projektet inte ska bli kontraproduktivt på någon punkt.

Hur ska vi bemöta patienter på rätt sätt?

I likhet med tidigare nämnd utmaning behöver projektet noggrant och omsorgsfullt se till att vi inte inkräktar på patienters sfär och trygga plats. Lika fint och välkomnat som ett författarbesök kan vara inom vården, kan det bli integritetskränkande och störa individers trygga sfär. Med detta i åtanke är det även här säkrare och bättre att berika den verksamhet som redan existerar. Vi kan på så sätt ingå i en fungerande metod, och låta författarna berika denna.

Vården är alltid flytande

Som några bibliotekarier var inne på under studiebesök, så är det alltid svårt att planera långt in i framtiden inom vården. Patienter kommer och går, är på avdelningarna olika länge och hälsan går upp och ner för en sjuk person. Därför har projektet en utmaning i sig att planera in besöken. Besöken som planeras kan i vissa fall få många besökare och i andra bara några få.

Utvecklingspotential

Vi kan berika vården med ytterligare initiativ för litteratur och likt ett utvecklingsprojekt, med täta avstämningar och dialoger med samarbetspartners, se till att vi hittar en metod och författarbesök som bidrar till bättre hälsa.

UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

En ambition med projektet är att knyta långsiktiga kontakter för att bygga kontinuerliga uppdragsformer till våra författare. Vi har sökt medel som sträcker sig två år framåt i tiden från projekts start. Därefter kommer vi förhoppningsvis ha tillräckligt mycket goda bevis och resultat från projektet för att skapa långsiktiga avtal med regioner samt bli en del av många vårdgivares verksamhet.

Utvärdering som verktyg och dess förmåga att göra projektet bättre och mer effektivt kommer att användas kontinuerligt. Vi har kommunicerat till våra partners att vi vill ha tät och löpande dialog för att hålla oss uppdaterade om behov och önskemål. Även för att följa med i forskningens olika resultat, och kunna forma projektet efter dessa. Dialog och täta utvärderingar kommer bli en nyckel i projektet för att kunna möta sjukhusens olika behov och varierande avdelningar. Lika så efter projektets slut.

UPPSTARTSDAG

Projektets uppstartsdag planeras att arrangeras i Göteborg och med tips och råd från Författarcentrum Väst. Beroende på vilken budget projektet erhåller kommer beslut att tas om uppstartsdagens storlek och hur det kan nischas. Målet med uppstartsdagen är besök från forskare, vårdpersonal, författare och poeter som på något sätt arbetar med litteratur och hälsa på olika sätt. Uppstartsdagens syfte är marknadsföring och synlighet för att knyta an till potentiella nya samarbeten och teman.

Ett exempel på hur uppstartsdagen kan se ut

Budget: 40 000 kr.

Plats: Till exempel Gathenhielska huset eller Författarcentrum väst egna lokaler.

Talare: - Anders Ohlsson, professor Lunds universitet. Föreläser om Shared reading och dagens forskning.

- En författare med relevanta teman till vård, hälsa och högläsning i samtal med moderator.

- Karin Graube, föreläser om läsklubb och högläsning för barn inom vården.

- Ansvarig för Kraftens hus Borås berättar om kulturens plats i deras verksamhet och dess positiva effekter.

- En författare i samtal med moderator.

Vi bjuder på dryck och en guidad tur av Gathenhielska huset. Ett dolt kulturarv mitt i centrala Göteborg som nyligen öppnades upp för allmänheten. Huset har många spännande anekdoter berör både kultur och sjukvård.

EKONOMI

För att finansiera projektet har vi sökt stöd ifrån Allmänna arvsfonden och Postkods stiftelsen. Vi kommer även söka regionala bidrag och vidare under 2023 från Natur och Kultur.

Projektplan A

Utfall: Avslag på ansökningar och sjösätter mindre pilotprojekt april-juni 2023 med budget på 228 498 kr.

Kalkyl:

Lön, 25% i tre månader.	34 498	
Författarbesök: 20 (inkl. moms 25%)		187 500
Resor/logi	5000	
Marknadsföring	21 500	
Egen insats/regionala bidrag	76 498	

+ inkomst 20 k subventionerade författarbesök - 20 000

Summa 228 498

Projektplan B

Utfall: Vi får in hälften så mycket som vi ansökte om och har en total budget på ca 866 000 kr. Vi sjösätter pilotprojektapril-juni 2023 som planerat och utökar med ytterligare ett projektår.

Kalkyl:

Lön, 50% 11 månader	252 984	
OH	29 200	
Författarbesök: 50 inkl. 25% moms		468 750
Shared reading utbildning av fyra författare	40 800	
Uppstartsdag i Göteborg	20 000	
Resor/logi	10 000	

Marknadsföring:

Grafisk profil	40 000
Content manager Sociala medier	5000

Summa 866 734

Projektplan C

Utfall: Vi erhåller alla bidrag vi ansöker om och har total budget på ca 1,9 milj. Vi sjösätter pilotprojekt april-juni 2023 som planerat och utökar med ytterligare två projektår.

Lön, 50% 22 månader	505 967	
OH	58 400	
Författarbesök: 120 inkl. 25% moms		1 125 000
Shared reading utbildning av 12 författare	112 400	
Uppstartsdag i Göteborg	50 000	
Resor/logi	55 000	

Marknadsföring:

Grafisk profil	55 011
Content manager Sociala medier	35 000

Summa 1 996 778

NUVARANDE SAMARBETSPARTNERS

Lunds universitet. Referens och kontakt: litteraturprofessor Anders Ohlsson, ansvarig för forskningen om litteratur i vården.

Drottning Silvias Barnsjukhus. Referens och kontakt: Karin Graube som startade ”Läsklubb!”

Sjukhusbiblioteken och lekterapin i Malmö och Lund.

Kraftens hus Borås – *Cancerrehabilitering.*

Karolinska sjukhusbiblioteket

Södersjukhuset

Kulturhuset Alva, Umeå universitetssjukhus.

Region Sörmland

Vi har mött positiva och entusiastiska reaktioner hittills när vi kontaktat avdelningar för samarbeten. Just nu arbetar vi för att knyta fler samarbeten inom äldreomsorgen.

MADELEINE SCHANTZ

KONTAKT

T: 070 424 8463

E: MADELEINE.SCHANTZ@HOTMAIL.COM

SAMMANFATTNING OCH MÅL

- Erfarenhet av att projektleda och planera utställningar och produktion.
- Har både akademisk och praktisk erfarenhet av estetik och administration.
- Är van vid självständigt, nytänkande och målinriktat arbete.

ARBETSLIVSERFARENHET

2021 – Pågående

Projektledare och administratör, Författarcentrum Öst och Riks.

Jag jobbar just nu som projektledare och administratör på Författarcentrum. Projektet jag är ansvarig för heter 'Jag skriver i dina ord' och är Sveriges största skrivtävling för gymnasieelever. Jag har även varit projektledare för Litteraturscenen på Bokmässan och rikskanslist. Just nu driver jag projektet Hela Landet Läser - Litteratur i vården.

2020 – Pågående

Författare, Wahlström & Widstrand (Bonnier).

Under våren 2020 debuterade jag som romanförfattare. Efter antagning arbetade jag nära och delaktigt med förlaget i både kreativ redigerings- och marknadsstrategisk process. Romanen 'Vaken dröm' hade framgångsrik lansering med positiv kritik i alla stora dagstidningar.

2017

Projektledare för musikfestivalen Into the Valley, Music goes further.

Jag jobbade som projektledare för musikfestivalen ITV i Stockholm och Estland med delat ansvar för säkerhet, produktion av scenområde och att leda arbetslag. Jag jobbade nära produktionsansvariga och curators och var delaktig i hela processen från planering till beställning och montering.

2015-2016

Projektledare med utställningsansvar för konst på Berns Terassen.

Under mitt frilansade uppdrag på Berns var vi ett tight team som varje vecka presenterade en ny utställning på terassen. Arbetet krävde god organiserings och tidsberäknande förmåga då konsten monterades upp och ner två gånger i veckan.

UTBILDNING

